

Bu sayfa Şu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/itikaf-nasil-yapilir>]

[Sünnet-i Seniyye](#) [İbadet](#) [Oruç](#) [Dua](#) [Fıkıh](#)

Soru

İtikaf Nasıl Yapılır

İtikaf nasıl yapılır anlatabilirmisiniz?

Cevap

• İTİKAFIN MAHİYETİ

İTİKAFLA ALAKALI BÜTÜN MESELELER

257- İtikâf lûgat deyiminde bir Őeye devam etmek manasındadır. Bir Őeye devam eden kimseye de mutekif (itikâf yapan) denir. Őeriatta ise itikâf: Bir mescidde veya o hükümdeki bir yerde itikâf niyeti ile durmaktan ibarettir.

258- İtikâflar: Vacib, müekked sünnet ve müstahab nevilerine ayrılır. Şöyle ki: Dil ile nezredilen bir itikâf vacibdir. Ramazan ayının son on gününde itikâf, kifaye yolu ile bir müekked sünnettir. Başka bir zamanda ibadet niyeti ile bir mescidde bir müddet yapılan itikâf da müstahabdır.

259- Bir itikâfın en az müddeti, İmam Ebu Yusuf'a göre bir gündür. İmam Muhammed'e göre bir saattir. Bir saat, fıkıh alimlerine göre, zamanın belirsiz olan az veya çok bir parçası demektir. Yoksa bir günün yirmi dört saatte biri demek değildir. (İtikâfın en az müddeti, Malikî'lerce tercih edilen görüşe göre bir gündüz kadar, bir gecedir. Őafiîlere göre de, "Sübhanellah" denilmesinden bir an kadar fazla olan pek az bir zamandır.)

260- İtikâfın meŐru olmasındaki hikmet ve yarara gelince, bu pek önemlidir. Resulü Ekrem (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz Medine-i Münevvere'ye hicretinden sonra ahirete

göçüşlerine kadar her Ramazanın son on gününü itikâf ile geçirirlerdi.

İhlâs ile olan bir itikâf, amellerin pek şerefli sayılmaktadır. Bu sayede kalbler bir müddet olsun, dünya işlerinden uzak kalır ve Hakka yönelir, birer Beytullah olan mescidlerden birine şu şekilde devam eden bir mü'min çok kuvvetli bir kaleye sığınmış, kerim olan mabudunun feyiz ve yardım kapısına sığınmış olur.

İslâm büyüklerinden ünlü Ata demiştir ki: "İtikâf yapan, ihtiyacından dolayı büyük bir zatın kapısında oturup dilediğini elde etmedikçe buradan ayrılıp gitmem, diye yalvaran bir kimseye benzer ki, Allah'ın bir mabedine sokulmuş, beni bağışlamadıkça buradan ayrılıp gitmem demektir."

Bir mü'minin her gün azalmakta olan hayat günlerinden faydalanarak böyle kutsal bir yerde bir zaman ebedi ve ezelî yaratıcısına olanca varlığı ile yönelip saf bir kalb ve temiz bir dil ile ibadette bulunması, manevî bir zevke dalması ne büyük bir nimettir.

İtikâf yapan bir kimse, bütün vakitlerini ibadete, namaza ayırmış demektir. Çünkü fiilî olarak namaz kılmadığı vakitlerde de mescid içinde namaza hazır bir haldedir. Bu bekleyiş ise, namaz hükmindedir.

Sonuç: İtikâf sayesinde insanın maneviyatı yükselir, kalbi nurlanır, simasında kulluk nişanları parlar, ilâhi feyizlere kavuşur. Ne mübarek, ne güzel bir hayat anı!..

İTİKAFIN ŞARTLARI

261- Bir itikâfın sıhhati şu şartların bulunmasına bağlıdır:

1) İtikâf yapan, müslüman, akıllı ve temiz bulunmalıdır. Onun için müslüman olmayanın, delinin, cünubun, hayız ile nifastan temiz bulunmayanın itikâfı olmaz. Gayr-i müslim ibadete, mecnun da niyete ehil değildir. Temiz olmayanların da mescidlere girmesi yasaktır.

2) İtikâfa niyet edilmiş olmalıdır. Buna göre niyetsiz olarak yapılan bir İtikâf geçerli değildir. Çünkü bunun bir ibadet olabilmesi niyete bağlıdır.

3) İtikâf, mescidde veya o hükümdeki bir yerde yapılmalıdır. Şöyle ki: İçinde cemaatla namaz kılınan herhangi bir mescidde İtikâf yapılabilir. Büyük camilerde yapılması daha faziletlidir. Kadınlar da kendi evlerinde mescid edinilen veya mescid olarak ayıracakları bir odada itikâfda bulunurlar. Buraları onların hakkında birer mescid sayılır. Kadınların dışardaki mescidlerde itikâf etmeleri caiz ise de, kerahetten kurtulamaz. Kadınların kendi evlerinde namaz kılmaları, mescidlerde namaz kılmalarında daha faziletli olduğu gibi evlerinde itikafları da her türlü fitne ve fesad düşüncesinden beri olacağı cihetle mescidlerde itikâfda bulunmalarından daha faziletlidir.

(İmam Şafiî'ye göre , itikâf tazime lâayık bir yerde yapılabilir ki, o da mescidlerdir. Evlerde mescid edinilen yerler, bu tazime lâayık değildir.)

4) Vacib olan bir itikâfda, itikâf yapan oruçlu bulunmalıdır. Bu halde orucun yanılarak bozulması itikâfa zarar vermez. Diğer itikâflar için oruç şart değildir. Çünkü onlar için bir müddet yoktur. Öyle ki camiden bir iki saat içinde çıkıncaya kadar itikâfa niyet edilmesi de sahihtir. (Şafiî'lere göre, vacib bir itikâfda da oruç şart değildir.)

262- İtikâf için bülüğ, erkeklik, hürriyet şart değildir. Buna göre akıllı olan çocuğun, kadının, kölenin itikâfları sahihtir. Şu kadar var ki, kadının itikâfı kocasının ve kölenin itikâfı da efendisinin iznine bağlıdır. İsterse bunlar itikâfı nezretmiş olsunlar, hüküm ayındır. İzin bulunmayınca kadın, nezretmiş olduğu itikâfı kocasından ayrıldıktan sonra, köle de azad edildikten sonra kaza eder.

263- Bir kimse, itikâf için zevcesine izin verse bundan dönemez, artık engellenmesi doğru olmaz. Efendi ise, kölesine verdiği izinden dönebilir. Mükâteb (sözleşmeli) bir köle ise, efendisinin izni olmasa da, itikâfda bulunabilir. Çünkü kısmen hürriyetine sahibdir.

İTİKAFIN EDEBLERİ

264- İtikâfın şu edebleri vardır:

- 1) İtikâf, Ramazan ayının son on gününde ve mescidlerin en faziletlisinde yapılmalıdır.
- 2) İtikâf esnasında hayırdan başka bir şey söylenmemelidir. Günah gerektirmeyen şeyleri konuşmakta bir sakınca yoktur. Bir ibadet inancı ile susmak ise mekruhtur. Günah sayılan şeylerden dili tutmak ise, ibadetlerin büyüklerinden biridir.
- 3) İtikâf esnasından Kur'ân-ı Kerîm okumaya, hadîs-i şerîf, Peygamberlerin yüksek şiyerlerine, dinî meseleleri öğretmeye devam etmelidir.
- 4) İtikâf yapan kimse, temiz elbiselerini giymeli, güzel kokular sürünmelidir. Başını da yağlayabilir.
- 5) Nefsine itikâfı vacib kılacak kimse, buna yalnız kalben niyetle yetinmemeli, dili ile de söylemelidir.

İTİKAF DAİR BAZI MESELELER

265- Belli bir mescidde, Mescid-i Haram'da itikâfa niyet eden kimse, başka bir mescidde itikâfa girebilir.

266- Bir ay itikâf adansa ve bundan yalnız gecelere veya gündüzlere niyet edilse, bu niyet sahih olmaz. Çünkü ay, belli miktardaki geceler ile gündüzlerden ibarettir. Onun için geceli ve gündüzlü bir ay itikâf gerekir.

267- Yalnız gündüzleri itikâfda bulunmaya niyet edilmesi sahihtir. Bu durumda her gün fecrin doğuşundan önce mescide girip güneşin batışından sonra çıkılır. Fasilasız itikâfa niyet edilmemişse, istenilen günlerde itikâf yapılabilir. Bir gün için itikâfa niyet edildiği zaman da,

buna gece dahil olmaz. Fakat fasılasız Şu kadar gün itikâfa denilerek nezredilse, geceler de bu nezre girer. Aksi de böyledir. Bu durumda itikâf için güneşin batışından önce mescide gidilir. Belli olan geceler ve gündüzler mescidde kalınır. Son günün güneŐ batışından sonra mescidden çıkılır. Böylece itikâf sona erer.

268- Muayyen bir ramazan ayını itikâfla geçirmeğe nezredilse, o ramazan orucu bu itikâf orucu içinde yeterli olur. Böyle bir nezir yapıldığı halde, ramazan orucu tutulup da itikâf yapılmasa, başka bir zamanda oruçlu olarak fasılasız bir ay itikâf edilmesi gerekir. EĞer itikâf yapılmaksızın diğer bir ramazan girecek olsa, artık bunda yapılacak itikâf yeterli olmaz. Çünkü bu takdirde kazaya kalan itikâfin orucu, insan üzerine düŐen bir borç olmuŐtur. Bu, ikinci ramazan orucu ile denmiŐ olamaz.

269- Belirtilmeksizin bir ay itikâf yapmayı nezreden kimse, ramazanda bir ay itikâfda bulunmakla bu nezrini yerine getiremez. Çünkü bu itikâf için, bir ay oruç tutmayı da bu nezirle üzerine yüklenmiŐ bulunur. Ramazan orucu ise, kendisine ayrıca farz olan bir ibadettir.

270- Bir kimse nezrettiği bir itikâfı yapmadan ölecek olsa, her gün için bir fidye ödenmesini vasiyet etmiŐ olması gerekir. Çünkü vacib olan bir itikâf, orucun bir parçasıdır. Onun için orutaki fidye, bunda da gerekli olur. Ancak fakir ise, o zaman Yüce Allah'dan af ve mağfiredilemelidir.

İTİKAFI BOZAN ŐEYLER

271-İtikâf halinde olan bir kimsenin dinî ve tabiî ihtiyaçları için zaruri olarak mescidden dışarı çıkması, itikâfı bozamaz.

rnek: İtikâfda bulunanın (mutekifin) cuma namazını kılmak için mescidden çıkması, din bakımından bir özür olduğundan itikâfına engel değildir. Zaten cuma namazının süresi bilinmiŐ olduğundan, adağın dışında kalmıŐ olur. Yine, abdest ihtiyaçlarını gidermek ve gusletmek için çıkması da tabiî bir özür olduğundan itikâfa zarar vermez. Yine, bulunduğu mescidin yıkılmaya yüz tutması veya oradan zorla çıkarılması da zarurî bir özür olduğundan itikâfa zarar vermez. (Şafiî'lere göre, cuma namazı için başka bir camiye çıkılıp gidilmesi itikâfı bozar. İtikâf bir hafta devam edecekse, cuma namazı kılınan bir mescidde itikâfa girmelidir.)

272- Cuma namazını kılmak veya ihtiyacı gidermek için en yakın olan yere gidilir, arkasından mescide dönülür. Bir zrden dolayı mescidden çıkılınca, başka bir mescidde o itikâf tamamlanır.

273-Bir zr olmaksızın mescidden çıkmak itikâfı bozar. Onun için itikâf yapan bir kimse, geceleyin veya gündüzün özür bulunmaksızın bir müddet kasden veya sehven mescidden çıkarsa itikâfı bozular. Bu müddet, iki İmama göre, bir günün yarısından ziyade bir zamandır. Bir görüşe göre de, günün belirsiz bir saatinden ibarettir. Kadın da itikâf ettiği odadan özürsüz evinin içine çıkarsa, itikâfı bozular.

274- Şu işleri yapmak için mescidden dışarıya çıkmak da itikâfa engel olur: Hasta ziyaretinde bulunmak, cenaze hizmetinde bulunmak, cenaze namazı kılmak, şahidlik etmek, bir hastalık sebebiyle bir saat kadar dışarı çıkmak da itikâfi bozar. Ancak itikâf adağı yapılırken, hastaları ziyaret ve cenaze namazında bulunmak şart kılınmışsa, bunlar için çıkılması itikâfi bozmaz.

275- Pek az rastlanan bir özürden dolayı da dışarı çıkmak itikâfi bozar. Boğulmakta olan veya yangına düşmüşü kurtarmak için dışarı çıkmak itikâfi bozduğu gibi, cemaatin dağılmasıyla dışarıya çıkmak da bozar.

276- İtikâfda bulunan bir kimseye, bu ibadeti esnasında birkaç gün baygınlık veya cinnet gelse, itikâfi bozulur. İyileşip kendine gelince yeniden itikâfa başlar. Öyle ki, bu durum devam ederek birkaç sene sonra üzerinden kalksa, yine itikâfi kaza etmesi gerekir.

277- Yukarıda anlatılan meseleler, vacib olan itikaflar içindir. Nafile olan itikaflarda, bir özür bulunsun veya bulunmasın, dışarı çıkmakla veya hastayı ziyaret etmekle itikâf bozulmaz.

278- Vacib olan bir itikâf bozulunca, onun kazası gerekir. Meselâ: Belli bir ay için yapılan itikâf esnasında bir gün oruç bozulsa veya dışarıya çıkılsa, yalnız bir günlük itikâf için kaza gerekir. Fakat belirsiz olarak fasılasız bir ay için nezredilmiş bir itikâf esnasında, böyle bir gün oruç bozulacak veya dışarıya çıkılacak olsa, yeniden bir aylık itikâfa başlamak gerekir. İtikâf yapan kimse ister kendi iradesi ile oruç yesin ve dışarı çıksın, ister iradesi dışında olarak cinnet ve bayılma durumuna düşsün, eşittir.

279- Başladıktan sonra bırakılan nafile bir itikâfın, tercih edilen görüşe göre, kazası gerekmez.

280- İtikâf eden kimse için, zevcesi ile cinsel ilişki kurmak veya buna sebep olacak öpme ve okşama gibi herhangi bir hareket, gerek gündüz ve gerek geceleyin olsun, haramdır. Cinsel ilişki ister kasden, ister unutarak olsun, itikâfi bozar. İnzal olması şart değildir. Diğer hareketler ise, inzal olmadıkça itikâfi bozmaz. Bakmak ve düşünmek sonunda meydana gelecek inzal ve ihtilâm da itikâfi bozmaz.

281- İtikâf halinde olan kimse, muhtaç olduğu şeyleri mescidde bulundurmaksızın mescidde satın alabilir. Mescide zarar vermeyecek şeyleri mescide getirebilir. Mescid içinde yer-içer. Mescid içinde hazırlanmış uygun bir yer varsa orada abdest alıp gusledebilir. Böyle bir yer yoksa, dışarıya çıkar ve en yakın yerde abdestini alır ve yıkanır, beklemeksizin hemen mescidine döner.

282- İtikâfda olan kimse, ezan okumak için minareye çıkabilir. Minarenin kapısı mescidin dışında olsa bile zarar vermez. "Allahım, bizi kendini senin kulluğuna adanmış, emirlerine ve yasaklarına titizlikle uyan kullarından eyle. Amin. Ve övgü, âlemleri terbiye eden Allah'a mahsustur." (BÜYÜK İSLAM İLMİHALİ, ÖMER NASUHİ BİLMEN)

